

T.Y.B.COM

:- Accounts Group :-

AUDITING AND COST ACCOUNTING

(Paper - Iv) (Old) (DEC - 2018)

Q.P. Code :37218

[Time: Three Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Question No.1, 2 and 7 are compulsory and answer any two from remaining each section.
  2. Figures to the right indicates full marks allotted to the questions.
  3. Working Notes wherever necessary should form part of your answer.
  4. Answer both the section in the same answer book.

Section I

- Q.1**
- a) Distinguish between Auditing and Investigation **08**
  - b) How would you vouch the following **06**
    - 1) Consignment Sales
    - 2) Cash Purchase

- Q.2**
- a) State whether the following statements are True or False **06**
    - 1) Verifications protects against misuses of assets.
    - 2) Management Audit is a Statutory audit.
    - 3) Audit programme should be oral.
    - 4) Audit Note book is part of permanent Audit File.
    - 5) Cost Audit is compulsory for all the companies.
    - 6) Fraud is an unintentional error.

- b) Match the column and rewrite **06**

	Column A		Column B
1)	Internal Control	a)	The work begins in the accounting year is self
2)	True and Fair View	b)	A Technique of Audit
3)	Error	c)	Supported by cash memo
4)	Confidential	d)	Principle of Audit
5)	Continuous Audit	e)	Management Responsibility
6)	Confirmation	f)	Disclose all material facts
		g)	Unintentional mistake

- Q.3**
- a) What are the features of routine checking? **06**
  - b) Discuss the audit techniques in detail. **06**

- Q.4**
- a) What are the contents of an audit programme? **06**
  - b) What are the points to be considered in vouching? **06**

- Q.5**
- a) Explain Removal of Auditor? **06**
  - b) What is an Audit Note book? What are its contents? **06**

- Q.6** Write short notes on any three of the following **12**
- a) Principle of Audit
  - b) Special Audit
  - c) Test check
  - d) Audit Working Paper
  - e) Cost Audit

Q.P. Code :37218

Q.7 Following details are furnished by Vikrant Ltd. for the year ended 31st March 2017. **20**

Particulars	Rs.
Opening stock of finished goods. (10000 units)	7,60,000
Director Fees	4,12,760
Indirect Wages	3,21,480
Repairs to Office Furniture	2,00,850
Salesman Salary	3,14,800
Work Manager Salary	4,12,700
Showroom expenses	3,22,240
Depreciation on computer	6,21,420
Depreciation on Plant and Machinery	3,52,950
Indirect Material	4,18,340
Advertisement	2,21,210
Office Salary	2,40,210
Direct wages	8,14,500
Direct Material	9,11,790
Direct Expenses	2,47,000
Closing Stock of Finished goods (15000 Units)	?

Other Information

- 1) Closing stock of finished goods is to be valued at cost of production.
  - 2) Profit desired is 16.67 % on Sales.
  - 3) Number of units sold during the year is 75000
- Prepare Cost Sheet and Show Per Unit Cost for each item.

Section II

Q.8 Atul and Ninad construction Ltd. Started two Contract viz Contract Road and Contract Bridge. **15**
Contract Road Commenced on 1st April 2017 and Contract Bridge started on 1st July 2017
following information are available

Particulars	Contract Road	Contract Bridge
	Rs.	Rs.
Contract Price	362,500	3,20,000
Plant Issued	60,000	70,000
Cash Received	1,23,250	1,40,800
Material	72,200	90,250
Direct Expenses	12,400	9,500
Wages	27,500	32,400
Administrative Overhead	2,400	3,500
Work Certified	14,500	1,76,000
Work uncertified	500	6,000
Material at Site	4,500	7,500
Material Return to stores	4,000	1,100

Material transferred from contract Road to Contract Bridge Rs. 500. Depreciation charge @ 15% p.a. on Plant.

Prepare contract Account for the year ended 31st March 2018

Q.P. Code :37218

Q.9 M/S Shabana enterprises Ltd. provides you the following information for the month of February 2018 and process A B and C:-

Particulars	Process A	Process B	Process C
Basic Raw material Introduced (Units)	30,000	5,050	3,780
Cost of Raw Materials (per unit) Rs.	15	18	22
Direct Expenses Rs.	1,54,350	1,73,255	1,92,150
Direct Wage Rs.	1,23,750	1,05,950	1,04,410
Factory overhead Rs.	1,13,100	1,19,345	87,740
Normal loss (% on Total Number of units in out) %	4 %	6 %	8 %
Scrap Value per unit Rs.	5	7	10
Actual output (Units)	28,500	23,700	16,500
Output transferred to next process %	70 %	60 %	-
Output sold at the end of process %	30 %	40 %	100 %
Selling price per unit of the output Sold at the end of process Rs.	32	44	70

The output of each process transferred to next process at cost. You are require to prepare Process A, B and C Accounts.

Q.10 a) ABC Ltd. has provided you the following information
 Variable cost per unit Rs.30 (75% of the selling price per unit)
 Fixed cost Rs. 1,20,000
 Calculate
 i) Profit Volume Ratio
 ii) Break even sales in Rupees.
 iii) Break even sales in Units
 iv) Profit at sales of Rs.6,00,000
 v) New Break Even Sales in Rupees
 If selling price increased by 10 %

08

b) The details regarding the composition and the weekly rates of labour force engaged on a job are as follows:-

07

It has been scheduled that the job will be completed in 30 weeks.

Category of Workers	Standard		Actual	
	No. of Labour	Weekly wages rate per labour (Rs.)	No. of Labour	Weekly wage rate per labourer (Rs.)
Skilled	150	120	140	140
Unskilled	120	60	160	40

The work actually completed in 32 weeks calculate

- i) labour Cost Variance
- ii) Labour Rate Variance
- iii) Labour Efficiency Variance

Q.P. Code :37218

Q.11 a) Fixed cost Rs.6,40,000 profit Rs. 2,40,000 and Profit Volume Ratio 25% **05**

Calculate

- i) Amount of sales
- ii) Break Even Sales
- iii) Margin of Safety

b) Calculate From the following details

- i) Material Cost Variance
- ii) Marginal Rate Variance
- iii) Marginal usage Variances

Standard for one unit of Product M.

Material 1 kg. @ Rs. 1 per kg.

Actual Production 36,000 units of product M

Actual Material used – 37,600 kgs.

c) From the following details find out profit as per financial account **05**

Particulars	Rs.
Over absorption of works overheads	45,000
Interest on loan charge din	37,200
Financial accounts only	4,0800
Profit as per Cost Accounts	
Under valuation of opening stock in cost accounts	27,200
Depreciation charged less in financial accounts	22,200

*****

Q.P. Code :37218

[वेळ : ३ तास]

[गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १. प्रश्न क्र. १, २ आणि ७ अनिवार्य आहेत. प्रत्येक विभागातील उरलेल्या प्रश्नांपैकी कोणतेही २ सोडवा.
२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  ३. कच्चेकाम हा उत्तराचा भाग असेल.
  ४. दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
  ५. इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

- प्र.१ अ) लेखापरिक्षण व अनुसंधाने यातील फरक सांगा. ०८
 ब) खालील बाबीचे प्रमाणन कसे कराल? ०६
 १) प्रेष विक्री (Consignment sales)
 २) रोख खरेदी (Cash Purchases)

- प्र.२ अ) खालील विधाने सत्य की असत्य ते सांगा. ०६
 १) सत्यापनामुळे मालमत्तेचे गैरवापरापासून संरक्षण होते.
 २) व्यवस्थापन लेखापरिक्षण हे संवैधानिक लेखापरिक्षण असते.
 ३) हिशेबतपासणी कार्यक्रम मौखिक असला पाहिजे.
 ४) हिशेबतपासणी नोंदवही कायम स्वरूपी हिशेबतपासणी फाईलचा भाग आहे.
 ५) परिद्रव्य लेखापरिक्षण सर्व कंपन्यांना अनिवार्य असते.
 ६) फसवणूक ही अजाणतेपणी झालेली चूक आहे.
 ब) जोड्या लावा व पुन्हा लिहा ०६

	स्तंभ अ		स्तंभ ब
१)	अंतर्गत नियंत्रण	अ)	वित्तीय वर्षात कामाची सुरवात
२)	खरे व योग्य मत	ब)	हिशेबतपासणीसाठी तंत्रे
३)	चुका	क)	कॅश मेमोचा आधार
४)	गुप्तता	ड)	हिशेब तपासणीची तत्वे
५)	सततची हिशेब तपासणी	इ)	व्यवस्थापनाची जबाबदारी
६)	खात्री करणे	फ)	अनवधानाने झालेली चूक
		ग)	महत्त्वाची माहिती दाखविणे

- प्र.३ अ) नियमित तपासणीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. ०६
 ब) हिशेब तपासणीच्या तंत्राची थोडक्यात चर्चा करा. ०६
- प्र.४ अ) लेखापरिक्षण कार्यक्रमांतर्गत कोणत्या बाबी समाविष्ट असतात? ०६
 ब) प्रमाणनासाठी कोणते मुद्दे लक्षात घेतले जातात, ते स्पष्ट करा. ०६
- प्र.५ अ) हिशेब तपासणीसाठी काढून टाकण्यासंदर्भात स्पष्टीकरण द्या. ०६
 ब) हिशेब तपासणी नोंदवही म्हणजे काय? त्यातील मुद्दे कोणते आहेत? ०६

Q.P. Code :37218

- प्र.६ खालीलपैकी कोणत्याही तीनांवर लिहा
- अ) लेखापरीक्षणाची तत्वे
- ब) विशेष लेखापरीक्षण
- क) चाचणी तपासणी
- ड) लेखापरीक्षण कामकाज कागदपत्र
- इ) परीव्यय लेखापरीक्षण

१२

- प्र.७ विक्रांत लिमिटेडच्या ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या खर्चाची माहिती खालीलप्रमाणे

२०

तपशील	रु.
आरंभाचा पक्कामाल साठा (१०००० नग)	७६००००
संचालक शुल्क	४१२७६०
अप्रत्यक्ष वेतन	३२१४८०
कार्यालयातील उपकरणांची दुरुस्ती	२००८५०
विक्री कर्मचाऱ्यांचा खर्च	३१४८००
कारखाना व्यवस्थापक पगार	४१२७००
शोरूम खर्च	३२२२४०
संगणकावरील घसारा	६२१४२०
संयंत्र व यंत्र सामग्रीवरील घसारा	३५२९५०
अप्रत्यक्ष माल	४१८३४०
जाहिरात खर्च	२२१२१०
कार्यालयीन पगार	२४०२१०
प्रत्यक्ष मजुरी	८१४५००
प्रत्यक्ष माल	९११७९०
प्रत्यक्ष खर्च	२४७०००
अखेरचा पक्कामाल साठा (१५००० नग)	?

इतर माहिती

- १) पक्क्यामालाच्या अखेरच्या साठ्याचे मुल्यांकन उत्पादनाच्या परीव्ययावर केले जाते.
- २) अपेक्षित नफा विक्रीवर १६.६७% एवढा आहे.
- ३) चालू वर्षात एकूण ७५००० नग विक्री झाली परीव्यय पत्रक तयार करून एकूण परीव्यय व प्रतीगण दाखवा.

- प्र.८ अतुल व निनाद बांधकाम कंपनीने रस्ता आणि पूल बांधकाम ठेका अशी दोन बांधकामे सुरु केली. रस्ता बांधकामाच्या कामाची सुरुवात १ एप्रिल २०१७ आणि पूल बांधकामाची सुरुवात १ जुलै २०१७ रोजी झाली. यासंदर्भात खालील तपशील उपलब्ध आहे.

१५

तपशील	रस्ता ठेका	पूल ठेका
बांधकाम ठेका मुल्य	३६२५००	३,२०,०००
संयंत्र पाठविळे	६०,०००	७०,०००
रोख रक्कम मिळाली	१,२३,२५०	१,४०,८००
मालसामग्री	७२,२००	९०२५०

Q.P. Code :37218

प्रत्यक्ष खर्च	१२,४००	९,५००
वेतन / मजुरी	२७,५००	३२,४००
प्रशासकीय उपपरीव्यय	२,४००	३,५००
प्रमाणित काम	१,४५,०००	१,७६,०००
अप्रमाणित काम	२,५००	६,०००
बांधकामाच्या ठिकाणी मालसामग्री	४,५००	७,५००
मालसामग्री भांडारात परत पाठविली	४,०००	१,१००

रस्ता बांधकाम ठेक्यातून पूल बांधकाम ठेक्याकडे रु. ५०० ची मालसामग्री पाठविली सयंत्रावर प्रतिवर्ष १५ % घसारा आराखडा %

दि. ३१ मार्च २०१८ अखेरची (कंत्राटी) बांधकाम खाती तयार करा.

प्र.९ फेब्रुवारी २०१८ या महिन्याची प्रक्रिया अ, ब, व क यांची मेसर्स शबाना एन्टरप्रायझेस लिमिटेडने खालील माहिती पुरविली आहे.

१५

तपशील	प्रक्रिया अ	प्रक्रिया ब	प्रक्रिया क
मुलभूत कच्चा माल पुरविला (नग)	३०,०००	५,०५०	३,७५०
कच्चा मालाच्या परिव्यय प्रतिनग (रुपये)	१५	१८	२२
प्रत्यक्ष खर्च (रुपये)	१,५४,३५०	१,७३,२५५	१,९२,१५०
प्रत्यक्ष मजुरी	१,२३,७५०	१,०५,९५०	१,०४,४१०
कारखाना उपपरिव्यय (रुपये)	१,१३,१००	१,१९,३४५	८,७७,४०
सामान्य नुकसान प्रक्रियेत पाठविलेल्या एकूण नागावर %	४%	६%	८%
भंगारमालाचे गोडमुल्य प्रतिनग	०५	०७	१०
वास्तव उत्पादन (नग)	२८,५००	२३,७००	१६,५००
पुढच्या प्रक्रियेत पाठविले %	७०%	६०%	-
विक्री प्रक्रियेच्या शेवटी %	३०%	४०%	१००%
विक्री किंमत प्रतिनग (रुपये)	३२	४४	७०

उत्पादन पुढील प्रक्रियेत परिव्यय किंमतीस वाढविले जाते. प्रक्रिया खाते अ, ब, व क तयार करा.

प्र.१० अ) एबीसी लिमिटेडने तुम्हाला खालील माहिती दिलेली आहे. बदलता परिव्यय प्रति नग रु. ३० (प्रती नग विक्री किंमतीच्या ७५%)

स्थिर परीव्यय रु. १,२०,०००

काढा.

i) नफा आकारमान गुणोत्तर

ii) ना नफा ना तोटा विक्री रुपयांमध्ये

iii) ना नफा ना तोटा विक्री नागांमध्ये

iv) रु. ६,००,००० विक्री असताना होणारा नफा

v) नवीन ना नफा ना तोटा विक्री रुपयामध्ये जर विक्री किंमत १०% नी वाढली.

Q.P. Code :37218

- ब) एका कामावरील आठवड्याच्या मजुरीबाबतची सविस्तर माहिती खाली दिली आहे. हे काम ३० आठवड्यात पूर्ण होणे अपेक्षित आहे. ०७

मजुरांचा प्रकार	मानक		प्रत्यक्ष	
	मजुरांची संख्या	प्रती मजुराचा प्रती आठवडा दर रु.	मजुरांची संख्या	प्रती मजुराचा प्रती आठवडा दर रु.
कुशल	१५०	१२०	१४०	१४०
अकुशल	१२०	६०	१६०	४०

प्रत्यक्षात काम पूर्ण होणेसाठी ३२ आठवडे लागले काढा.

- श्रम परिव्यवयातील फरक
- श्रम दशतील फरक
- श्रम कार्य क्षमतेतील फरक

- प्र.११ अ) स्थिर परिव्यय रु. ६,४०,००० नफा रु. २,४०,००० आणि नफा आकारमान गुणोत्तर २५ % काढा. ०५

- विक्री रक्कम
- ना नफा ना तोटा विक्री
- सुरक्षितता सीमा

- ब) खालील माहितीवरून ०५

- सामग्री परिव्ययातील फरक
- सामग्री दरातील फरक
- सामग्री वापरातील फरक

मानक एम या उत्पादनाच्या प्रतीगनासाठी सामग्री १ कि. ग्रॅ. रु. १ प्रमाणे वास्तविक उत्पादन एम. या उत्पादनाचे ३६,००० नग वास्तविक सामग्री वापर ३७,६०० कि. ग्रॅ. वास्तविक दर रु. ३९ प्रती कि. ग्रॅ.

- क) खालील वर्णनावरून वित्तीय खाल्यातील नफा शोधा ०५

तपशील	रु.
कारखाना खर्चाची अधिमूल्याने आकारणी	४५,०००
कर्जावरील व्याजाची आकारणी फक्त वित्तीय खात्यातच झाली.	३७२००
परिव्यय खात्यानुसार नफा	४०,८००
सुरवातीच्या मालसाठ्याचे परिव्यय खात्यांमध्ये कमी मुल्यांकन	२७,२००
कमी घसारा आकारणी	२२,२००

*****